

«Успіх вимірюється тим, як швидко знищується продукція» — репортаж The Guardian із місця збирання макетів техніки від Метінвесту, що рятують життя військових

Одне з провідних британських ЗМІ – The Guardian побувало на виробництві інженерних споруд Групи Метінвест, що допомагають Силам оборони України вводити ворога в оману. Враження журналістів — у спеціальному репортажі.

З пластику, дерева, пінопласту й металу вправно майструють моделі зброї, щоб обдурити російських агресорів.

У запиленому цеху група українських експертів наввипередки виготовляє артилерійські гармати, що ніколи не вистрілять, радарні комплекси, які нічого не можуть виявити, та ракети без вибухівки.

Це макети мають на меті відвернути російський вогонь, витрачаючи ворожі боєприпаси, ракети та безпілотники. І водночас захистити справжню техніку та солдатів, які її обслуговують.

Команда відточувала свою майстерність понад рік. Пластик, обрізки дерева, пінопласту та металу перетворюються на копії передових систем озброєння, досить точних, щоб російські оператори дронів та досвідчені сухопутні військові переконалися, що перед ними справжні військові цілі.

Успіх вимірюється тим, як швидко знищується продукція. «Коли військові приходять до нас і кажуть, що в них закінчилися макети, це означає, що ми успішно впоралися зі своєю роботою», — говорить один зі спеціалістів.

Шафа біля майстерні заповнена дорогими пам'ятками цього успіху, серед яких двигун і зм'яті фрагменти іранських дронів «Шахед», а також розбите крило російського безпілотної «Ланцет» — обох заманили макети техніки.

Вогневе ураження приманки дорого обходиться росії, а також означає на одну атаку менше на справжні українські позиції. «Макети можуть врятувати життя наших хлопців, наших друзів, які несуть службу, — додає працівник. — Ми маємо домовленість із військовими, що вони будуть ділитися фотографіями та простріленими залишками макетів. Це доказ того, що ми добре виконали свою роботу».

The Guardian — перше медіа, якому дозволили побачити цех і взяти інтерв'ю у його працівників. Зустріч відбулася за умови, що імена людей та місце їхнього розташування не будуть розголошуватися.

Усі вони є співробітниками металургійної компанії Метінвест, яка керувала комбінатом «Азовсталь» у Маріуполі. Облога цього заводу минулої весни стала символом російської жорстокості.

Трьом топменеджерам компанії спало на думку виготовити зброю-приманку на початку війни, коли здавалося, що українське військо погано озброєно. Західне озброєння, що допомогло стримати росію, тільки-но почало надходити з-за кордону.

«Ми думали, якщо росіяни побачать багато зброї, вони побоюватимуться просуватися вперед або обстрілювати територію. Це психологічна зброя», — говорить один із топменеджерів. — Компанія повністю підтримала цю ідею».

Основним акціонером Метінвесту є найбагатша людина України — Рінат Ахметов, який особисто підтримав проєкт із виготовлення зброї-приманки, як каже представник компанії.

Команда складається з волонтерів, які працювали в компанії ще до лютого 2022 року. Так формується довіра до групи, проєкт якої робить працівників мішенями. «Ми маємо довіряти один одному. Ми не просто найняли людей із вулиці — ми знаємо цих хлопців», — каже один зі співробітників.

Вони регулярно оновлюють свою «виробничу лінію», щоб розширювати український арсенал і створювати більш реалістичні моделі. «На початку війни все було дуже просто: росіяни бачили щось і намагалися туди поцілити».

Оскільки обидві сторони використовують макети, українські військові висміюють росію за надувні танки, які здуваються на місці, а росіяни тепер проводять ретельнішу розвідку, щоб перевірити, що вони бачать. Але команда вірить, що їхні розробки можуть бути на крок попереду супротивника.

Останнім часом розроблені моделі можуть імітувати тепло реальних систем озброєння, тому вони виглядають переконливо не лише при денному світлі, а й уночі, якщо дивитися на них через тепловізійні приціли.

«Ворог не дурний. Нам доводиться працювати над реалістичністю, ми завжди додаємо щось нове у свою роботу. І оцінюємо себе так: якщо нова модель, яку ми відправляємо на фронт, не уражена, значить, ми щось зробили не так».

Запити від військових надходять у зашифрованих повідомленнях. Нещодавній короткий обмін повідомленнями, який бачив кореспондент The Guardian, виглядав так: «Спробуйте зробити це? Нам потрібно 50 одиниць».

Менеджер Метінвесту відповів «так» і поставив завдання перед командою. Перший пункт — Google, щоб завантажити більше зображень техніки, яку вони відтворюють. Потім команда влаштовує мозковий штурм, обираючи брухт або дешеві матеріали, які б переконливо виглядали під камуфляжною фарбою. Вони використовують усе — від каналізаційних труб до викинутої дерев'яної коробки та старих бочок з під мастила.

Коли вони нарешті стають до роботи, величезні роздруківки систем озброєння розклеюються як орієнтир для робітників, які виготовляють ретельно виміряні трафарети для кожної деталі, аж до колісних гайок на транспортних засобах, що перевозять «зброю».

Готові макети легко транспортуються у вигляді плоских пакунків для монтажу на передовій, де «артилерійську гармату» можна зібрати лише за 20 хвилин.

Макети гаубиці та радара

Ніхто з команди не має театральної чи сценографічної освіти, але їхня майстерність бездоганна. Вони вважають, що їхні витвори перевершують надувні приманки, які також виготовляються для українських військових. Металевий хребет більшості виробів означає, що їх можна відремонтувати після часткового влучання, на відміну від надувних.

«Військові розповіли нам, що є певні проблеми з надувними макетами під час вітру або за певних погодних умов — вони можуть розлетітися в різні боки й не виглядатимуть справжніми».

Приманки та обман мають майже таку ж давню історію, як і сама війна. Один із найперших прикладів — троянський кінь — увійшов до англійських словників як скорочення для позначення чогось, що «таємно призначене для підриву або падіння ворога».

Уперше надувні танки ефективно застосовували союзні війська під час Другої світової війни. У тому конфлікті США залучили цілу дивізію «армії-привиду», 23-й штаб спеціальних військ, яка також використовувала звукові ефекти, фальшиві радіосигнали та низку інших ілюзій для імітації пересування численного війська.

Звичайно, українські виробники макетів прагнуть звільнити себе від такої роботи. «Ми з нетерпінням чекаємо на перемогу, щоб позбутися цієї роботи», — кажуть вони.

|

The Guardian

<https://metinvestholding.com/ua/media/news/usph-vimryutysya-tim-yak-shvidko-znischutysya-produkciya-reportazh-the-guardian-z-mscyva-zbirannya-maketv-tehnik-vd-metnvestu-scho-ryatuyuti-zhittya-vjsjkovih>